Willem van den Berg op huisnummer 120

Gennep in 1812 / Onderzoek naar de mogelijke aansluiting op Peter van den Bergh × Anna Wolters

In de oorspronkelijke namenlijst van Gennep staat de negenjarige Guillaume van den Berg in huis 120 bij Petronella Vierboom en haar tweede man, Jean de Ruyter. De klerk schreef bij Willem zijn eigen achternaam. De drie andere kinderen onder dezelfde accolade heten De Ruyter.

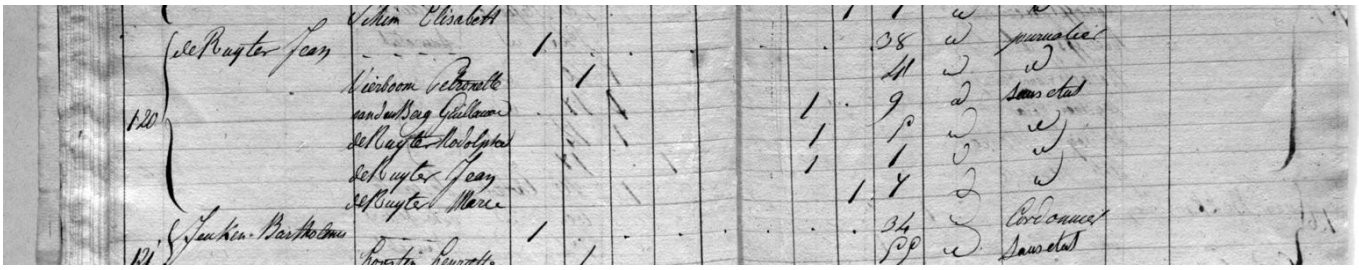

Landesarchiv NRW, Abteilung Rheinland · AA 0633 / 01714-V, scan 127

De zes bewoners in de volgorde van de bron

Naam, in Nederlandse vorm	Leeftijd[1]	Vermelding in het register
Jan de Ruyter	38	Jean, gezinshoofd, journalier (dagloner)
Petronella Vierboom	41	Petronelle, gehuwde vrouw
Willem van den Berg	**9**	**Guillaume, ingedeeld bij de jongens**
Roelof de Ruyter	5	Rodolphus, ingedeeld bij de jongens
Jan de Ruyter	1	Jean, ingedeeld bij de jongens
Maria de Ruyter	7	Marie, ingedeeld bij de meisjes

[1] Overgenomen leeftijden. Bij de jongste Jean staat 1, al was hij volgens de geboorte-index in augustus nog geen jaar oud.

De kolom voor de overige huisgenoten omvat echtgenoten, kinderen en andere inwonenden. Dat Willem een zoon van Jan van den Berg en Petronella was, volgt ook uit zijn eigen huwelijks- en overlijdensregistratie. Daardoor is de jongen met zijn moeder, stiefvader en halfbroers en -zus te identificeren.

Breda · huwelijksregister 1825, akte 45, index BHIC

Rotterdam · overlijdensregister 1849C, folio c069, index Stadsarchief

De gemeentelijke samenvatting is ondertekend op 14 augustus 1812. De individuele regel vermeldt geen bezoekdatum of straatnaam. Het Gennepse titelblad en de afsluiting zijn afzonderlijk raadpleegbaar.

Gennep · titelblad, scan 107

Gennep · gedateerde gemeentestaat, scan 150

Hoe oud was Willem?

Twee mogelijke geboortejaren getoetst aan het huishouden van 1812

Bij een geboorte op 1 april 1801 zou Willem in augustus 1812 elf zijn geweest. Bij een geboorte in januari 1803 was hij negen. Bij zijn overlijden op 1 juni 1849 vermeldt de Rotterdamse index 46 jaar, 4 maanden en 22 dagen. De telling geeft zo een tweede aanwijzing voor omstreeks 1803. De precieze geboortedatum blijft open.

De leeftijden van drie kinderen als controle

Maria de Ruyter, in Gennep geboren op 25 mei 1805, staat in de telling als zevenjarige. Roeloff de Ruijter werd volgens de Gennepse geboorte-index op 15 april 1807 geboren. De vijf jaar bij Rodolphus passen daarbij. Voor de jongste Jean geeft de index 5 januari 1812. Bij afsluiting van de gemeentestaat was hij ruim zeven maanden oud, terwijl het register één jaar noteert.

Maria · HCL, 12.028/2, geboorteakte 24, scan 131

Roeloff · HCL, 12.028/3, geboorteakte 19, aangifte 16 april 1807

Jean · HCL, 12.028/4, geboorteakte 2, 5 januari 1812

Een andere dochter, Johanna de Ruijter, werd volgens de geboorte-index geboren op 17 juli 1809. In de overlijdensindex staat 8 februari 1811, met dezelfde ouders. Dat verklaart waarom zij in het huishouden van 1812 ontbreekt. De Marie van zeven is de dochter De Ruyter uit 1805. Haar oudere halfzus Anna Maria van den Berg was al in oktober 1797 gedoopt.

Johanna · geboorteakte 23, HCL 12.028/3

Johanna · overlijdensakte 3, HCL 12.028/4, aangifte 9 februari 1811

Anna Maria van den Berg · HCL, 11.01/422, doopblad van 1797, scan 66

De twee geboorteopgaven blijven controleerbaar

De huwelijksindex van het BHIC geeft voor Willem uitdrukkelijk 1 april 1801 in Gennep. In het al bekeken Gennepse register van jaar XI staan bij begin januari 1803 twee opeenvolgende aangiften, op 8 en 21 januari, voor andere kinderen. Daarmee is voor geen van beide dateringen Willems geboorteakte aangetoond.

Breda · index van Willems huwelijk met Jacoba Gerarda Tangering

Gennep · twee opeenvolgende geboorteakten van januari 1803, scan 27

Gericht vervolg voor Willem: controle van de jaarklappers 1801–1803 in het gemeentelijke geboorteregister 4624 onder Berg, Van den Berg, Guillaume en Willem. De Bredase huwelijksbijlagen bij akte 45 kunnen een geboorte-uittreksel bevatten. Het betreffende uittreksel is nog niet ingezien.

Erfgoed Maas en Niers · register 4624, 1801–1812, met jaarklappers

Breda · ingang huwelijksbijlagen 1825

De zussen Vierboom in Gennep

Twee verschillende huizen / De vraag naar de ouders van Jan en het huis in de Maasstraat

Dezelfde telling noemt bij nummer 53 Winand Mengelberg en Jeanne Vierboom. Onder hen staan vijf kinderen met de achternaam Mengelberg. Jeanne, of Johanna, was een zus van Petronella. Hun Gennepse doopinschrijvingen noemen dezelfde ouders, Joannes Vierboom en Maria Hoenselaer(s).

Landesarchiv NRW · Gennep 1812, huis 53, scan 117

HCL · doop van Petronilla Vierboom, december 1771, scan 34

HCL · doop van Joanna Vierboom, juni 1777, scan 43

Wat de telling toevoegt aan de akten van 1804

Winand Mengelberg deed in maart 1804 aangifte van het overlijden van een veertigjarige Jan van den Berg. De band via de zussen Vierboom maakt het sterk waarschijnlijk dat dit de eerste man van Petronella was. Haar hertrouwakte van oktober 1804 noemt haar weduwe van Jan van den Berg. In de overlijdensakte staan geen ouders en wordt Gennep als geboorteplaats opgegeven.

HCL · overlijden Jan van den Berg, akte 16, scan 89

HCL · tweede huwelijk van Petronella, akte 2, scan 164

Voor de lijn naar Peter en Anna ontbreekt de akte die de kuiper identificeert als de op 26 december 1763 in Ottersum gedoopte zoon van Joannes van den Berg en Erken van Mekeren. Een trouwinschrijving met ouders of een boedelakte waarin Jan én Petronella worden genoemd, kan deze stap toetsen. Maaseik 1693 en Weeze 1684 blijven afzonderlijke kandidaten voor de herkomst van de oudere Peter.

Ottersum · doop Joannes, 26 december 1763, D1763-013a/b

Van wie was het huis aan de Maasstraat?

Op 23 juni 1780 verkochten Elisabeth, Johannes, Welbert en Mechtild, kinderen van Peter en Anna, het huis aan Abraham van Daalen. De akte verwijst naar nr. 310 in het Gennepse hypotheekboek. Nummer 120 komt ruim dertig jaar later uit de kolom huisnummers van de volkstelling. De telling noemt bewoning. Een verbinding tussen beide nummers of een vroegere eigenaar vergt een overdrachtsakte of een aantoonbare reeks opeenvolgende eigenaren.

Verkoop van 23 juni 1780 · akte en werktranscriptie

Het oorspronkelijke registerblad

Landesarchiv NRW, Abteilung Rheinland / Roerdepartement, AA 0633 nr. 01714-V, scan 127

Open het volledige bronbeeld op oorspronkelijke resolutie

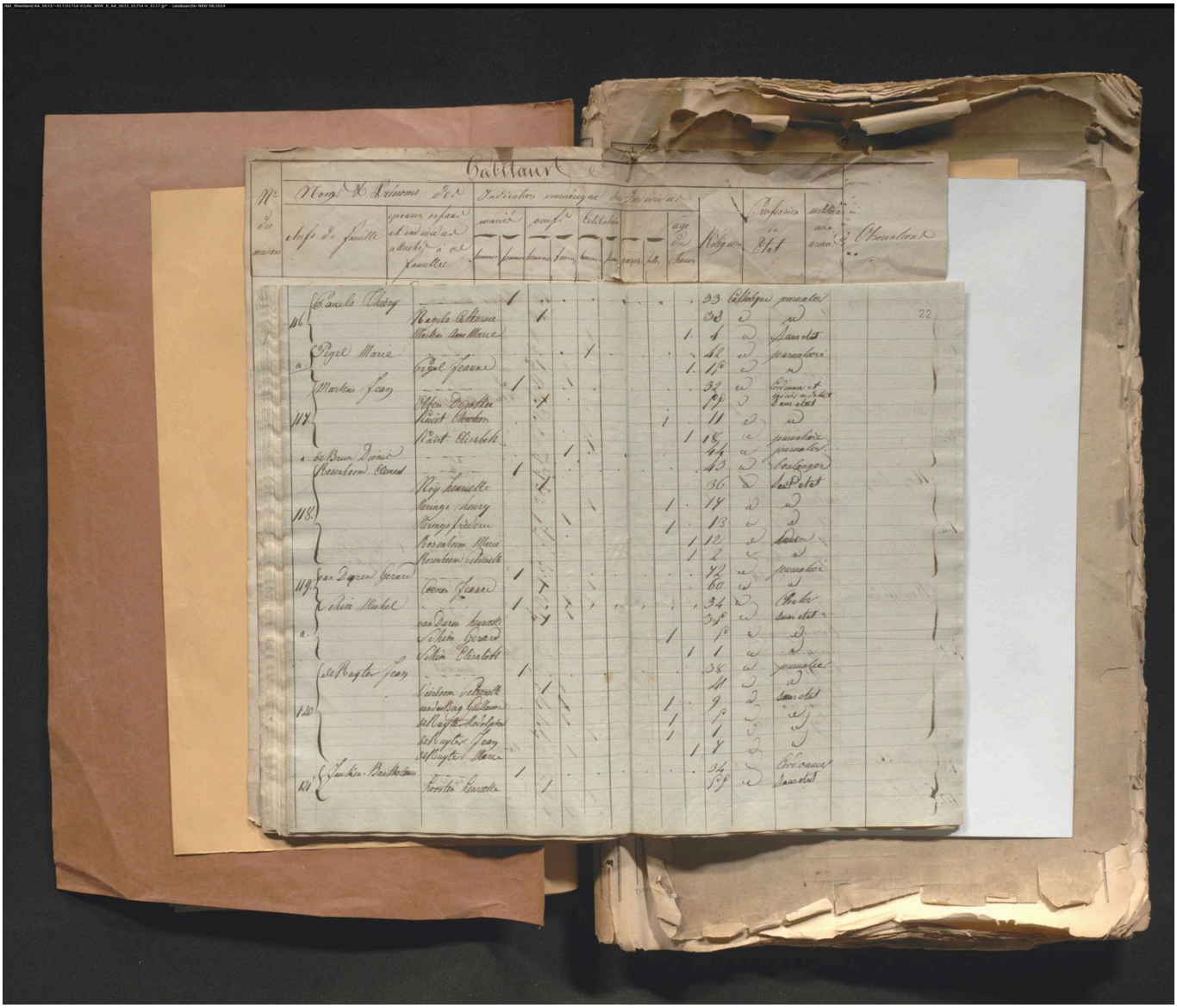

In het onderste deel van het blad staat de accolade bij 120, tussen het huishouden van Michel Schin en de inschrijving bij 121. Links staan de namen, rechts leeftijd en beroep. De volledige bladzijde is in deze bijlage opgenomen zodat de lezing aan de kolomkoppen en de buurregels kan worden getoetst.

Registerwijzer Roerdepartement, kanton Kranenburg · p. 6